

Vragen stellen

Vragen brengen denk- en leerprocessen op gang.

Lagereordevragen geeft lagereorde leren.

Hogereordevragen geeft hogereordeleren.

Het is daarom belangrijk voor een docent zich van tevoren te realiseren op welk denkproces bij studenten hij zich wil richten, en welke vraag daarbij past.

Argumenten voor het stellen van goede vragen:

- Het denken van de klas zichtbaar/hoorbaar maken
- Nieuwe informatie laten aansluiten op voorkennis
- Het effectief verankeren van informatie

Hogereordevragen:

- Worden door leerlingen vaak als betekenisvol ervaren
- Zorgen vaak voor leerwinst, terwijl lagereordevragen veel tijd opslokken

Soort vragen bepalend voor kwaliteit denkproces

Vier niveaus van vragen stellen:

Lagereordevragen

1. Onthouden *Wat is het verschil tussen formatieve en summatieve toetsing?*
2. Begrijpen *Waarom spreken we liever niet meer formatieve toetsing?*

Hogereordevragen

3. Integreren *Maak een top 3 van elementen van formatief handelen die jij in je eigen lespraktijk zou willen toevoegen of uitbreiden.*
4. Creatief toepassen *Ontwerp een methode waarbij je studenten op relevante momenten van effectieve feedforward kunt voorzien.*

Reageren op antwoorden

1. Stilte/wachttijd inbouwen

Wachttijd 1: na laten denken en antwoord te formuleren (*minimaal 10 sec*)

Wachttijd 2: laten reflecteren op eigen antwoord; bevestiging van de docent stopt het leerproces

2. Doorspelen van de antwoorden

Laat studenten reageren op elkaars antwoord; het goed/fout van de docent stop het leren bij de studenten vrijwel meteen.

3. Waarderen

Niet: op eindresultaat, 'Mooi zo, goed gedaan.' of buitenproportioneel veel lof, 'Zeer goed gedaan, uitmuntend verslag!'

Wel: specifieke waardering, 'Ik vond met name het eerste deel van je antwoord prima waar je beschrijft hoe ...'

Denken zichtbaar maken

1	Spin	Begrippen verhelderen
2	Woordkaart	Organiseren van het denken
3	Volgordekaart	Volgorde zetten
4	Dikke en dunne vragen	Vragen stellen
5	Venn-diagram	Vergelijken

Criteria bij stellen vraag

- Individuele aanspreekbaarheid
De wijze van stellen van de vraag zorgt dat elke student voelt dat hij kan worden aangesproken
- Veiligheid
Na overleg zijn meer studenten bereid hardop te zeggen wat ze besproken hebben; meer ruimte voor denken
- Structuur in de vraag
Activiteiten worden geordend: denken—delen—uitwisselen. Leg duidelijke klemtonen in de vraag.
- Wachttijd
De student krijgt de tijd om over het antwoord na te denken, het voor te bereiden.

Regels voor een gesprek

1. De docent wijst aan wie het woord heeft
2. Benadruk duidelijk spreken
3. Wijs kriskras door de klas mensen aan
4. Laat even (notities) nadenken voor je begint
5. Blijf bij de (hoofd)vraag
6. Stel bij herhaling dezelfde vraag